

Beweging voor

voorjaar 2017 – jrg.52

GEWELDLOZE KRACHT

*Informatie-bulletin voor ieder die
belang stelt in het streven van de
Stichting voor Actieve Geweldloosheid, Postbus 288, 5280 AG Boxtel.*

ISSN: 1572-2961

Paus Franciscus:

Actieve Geweldloosheid tot Manier van Leven maken!

“Ik vraag God ons allen te helpen om in onze meest persoonlijke gedachten en waarden geweldloosheid te cultiveren. Mogen het de liefde en de geweldloosheid zijn die bepalen hoe we met elkaar omgaan als mensen, binnen de samenleving en op het internationale vlak. Wanneer slachtoffers van geweld de verleiding weten te weerstaan om wraak te nemen, worden zij de meest geloofwaardige drijvende krachten van geweldloos werken aan vrede. Moge geweldloosheid, zowel op het meest lokale en gewone niveau als binnen de internationale orde, het kenmerk worden van onze beslissingen, onze relaties en onze acties, ja van het politieke leven in al zijn vormen,” aldus de paus in zijn Vredesboodschap op 1 januari 2017.*

Geweldloosheids-Initiatief van de Katholieke Kerk

Vanaf de benoeming van Paus Franciscus (maart 2013) was duidelijk dat hij zich wilde gaan inzetten voor mondiale gerechtigheid, vrede en actieve geweldloosheid. Het was Marie Dennis, co-presidente van Pax Christi International die, onder andere mede ondersteund door de Pax Christi-afdeling in de VS, in 2015 het initiatief nam het Vaticaan te benaderen met een voorstel om een vredesconferentie te organiseren. Daar werd positief op gereageerd en van 11-13 april 2016 vond de **Conferentie over Geweldloosheid en Rechtvaardige Vrede** plaats in Rome, een historische gebeurtenis georganiseerd door onder meer Pax Christi International

in samenwerking met de *Pauselijke Raad voor Rechtvaardigheid en Vrede* van het Vaticaan. Aan deze Conferentie namen ongeveer 80 vertegenwoordigers deel uit ongeveer 30 landen uit alle werelddelen. In een unanieme verklaring riepen de betrokkenen bij de conferentie op tot het streven om de ‘Evangelische Geweldloosheid’ te gaan volgen.

Vanuit de conferentie van april 2016 werd de paus gevraagd om de jaarlijkse (en op 1 jan.2017 **50ste**) ‘Wereld Vrede Dag – Boodschap’ te wijden aan Actieve Geweldloosheid en om een Pauselijke Encycliek hierover uit te brengen. Aan het eerste verzoek voldeed de Paus met “*Geweldloosheid: een stijl van vredespolitiek.*” (*Zie de tekst hiervan op onze website www.samenvoorvrede.nl .)

De titel van de pauselijke boodschap voor de 50ste Wereld Vrede Dag op 1 jan.2017 was: “Geweldloosheid: een stijl van Vredespolitiek”.

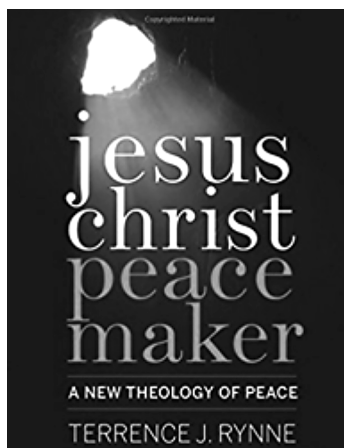
Naar ‘Rechtvaardige Vrede’

Zoals het onderwerp van de Conferentie aangeeft is het streven van de initiatiefnemers onder meer gericht op een terugkeer, van de Katholieke Kerk, naar de keuze voor Rechtvaardige Vrede op

Uw donatie voor ons werk is zeer welkom

basis van geweldloze kracht, zoals Christus dat voorstond, in plaats van de Rechtvaardige Oorlog op basis van geweldgebruik zoals die geformuleerd werd door Kerkvader Augustinus (354-430), welke voortbouwde op de visie van de Romeinse advocaat en wijsgeer Cicero (106 – 43 v.o.j.). Nog altijd wordt de theorie van de ‘rechtvaardige oorlog’ door alle partijen gebruikt om ‘hun eigen oorlogsvoering’ te rechtvaardigen.

Belangrijk is geweest dat Prof. Terrence Rynne in 2014 zijn boek “*Jesus Christ Peacemaker, a new*

theology of peace” (Orbis Books, New York; ISBN 978-1-62698-097-6) publiceerde, waarin hij onderbouwde dat de ‘rechtvaardige oorlog-theorie’ in strijd was met de leer van Christus, en dat op aangeving van Paus Johannes XXIII (paus van 1958 –

1963) de pausen vanaf die tijd zich hebben uitgesproken voor een geweldloze benadering om tot vrede en gerechtigheid te komen.

Terrence Rynne nam ook deel aan de conferentie in 2016 in Rome, evenals uiteraard Marie Dennis die in 2014 een aanbeveling met betrekking tot zijn boek had geschreven en door de inhoud ervan zó geïnspireerd raakte dat zij, samen met anderen, het initiatief tot de Conferentie nam.

Actieve Geweldloosheid

In het kader van de conferentie in Rome is het ‘Katholiek Geweldloosheids-Initiatief’ ontstaan, als project van Pax Christi International, dat zich ten doel stelt: “Het bekrachtigen van de visie en

praktijk van actieve geweldloosheid, wat de kern is van de boodschap van Jezus Christus, in het hart van de Katholieke Kerk.”

Naar aanleiding van de Conferentie wordt de christelijke gemeenschap (met 2.4 miljard gelovigen, waarvan ong. 1.3 miljard Rooms-Katholieken, de grootste religie) opgeroepen zich te verdiepen in actieve geweldloosheid en dit tot deel van hun levensstijl te maken. Vanuit het *Catholic Nonviolence Initiative* wordt daartoe veel informatie en praktisch materiaal ontwikkeld. (Zie: www.nonviolencejustpeace.net.)

Oproep van de Conferentie aan de Katholieke Kerk

De Conferentie werd afgesloten met een oproep aan de Katholieke Kerk om zich weer te verbinden met de kern van de Evangelische Geweldloosheid**. In de oproep werden de volgende concrete punten genoemd:

Leven op basis van Evangelische Geweldloosheid en Rechtvaardige Vrede

In deze geest verbinden wij ons ertoe om het katholieke inzicht in de praktijk van de actieve geweldloosheid als weg naar rechtvaardige vrede te bevorderen. Als volgelingen van Jezus, uitgedaagd en geïnspireerd door de verhalen van hoop en moed die wij deze dagen hebben gehoord, roepen wij de Kerk, die wij liefhebben, op om:

- de katholieke sociale leer van geweldloosheid verder te ontwikkelen. Wij roepen met name Paus Franciscus op om een ‘Encycliek over Geweldloosheid en Rechtvaardige Vrede’ met de wereld te delen;
- de Evangelische Geweldloosheid uitdrukkelijk op te nemen in het leven, ook het sacramentele leven, en in het werk van de Kerk in de bisdommen, parochies, scholen, instellingen

Stichting voor Actieve Geweldloosheid

Postbus 288
5280 AG Boxtel
Bankrekening:
NL93 INGB 0000 2665 51
Telefoon: 0411-672783
E-mail:
info@geweldloosactief.nl
Website:
www.geweldlozekracht.nl

DOELSTELLING

De Stichting voor Actieve Geweldloosheid stelt zich ten doel: het geweldloos bevorderen van een rechtvaardige samenleving waarin mensen op een geweldloze wijze met elkaar en met het milieu omgaan.

BESTUUR / MEDEWERKERS

Hans Feddema, Benno Houweling,
Nina Koevoets, Irene Peters,
Wim Robben, Henk bij de Weg.

BLADEN

“Geweldloze Kracht”, gratis voor- en najaarsbulletin.

(*) “Samen voor Vrede”, gratis webblad: www.samenvoorvrede.nl
Zie ook: www.aktieagenda.nl

- gen, universiteiten, seminaries, religieuze ordes, vrijwilligersverenigingen e.a.;
- geweldloze methoden en strategieën te bevorderen (onder meer: geweldloos verzet, herstelrecht, traumaverwerking, ongewapende bescherming van burgers, conflictransformatie, en strategieën van vredesopbouw);
 - een wereldwijde dialoog over geweldloosheid in gang te zetten binnen de Kerk, met mensen van andere geloofsovertuigingen en met de wereld in ruime zin, om via de visie en methoden van de geweldloosheid en rechtvaardige vrede een antwoord te bieden op de immense crises van de huidige tijd;
 - niet langer de leer van de ‘rechtvaardige oorlog’ te gebruiken of te verspreiden; en te blijven pleiten voor de uitbanning van oorlog en kernwapens;
 - de profetische stem van de kerk te verheffen om onrechtvaardige wereldmachten hier op aan te spreken en geweldloze activisten, die met hun werk voor vrede en gerechtigheid hun leven op het spel zetten, te verdedigen en te ondersteunen.

oorlog in fasen’, zijn wij geroepen om beslissende

In elk tijdperk biedt de Heilige Geest de Kerk de wijsheid om de uitdagingen van zijn tijd aan te gaan.

Als antwoord op de wereldwijde geweld-epidemie, door paus Franciscus bestempeld als een ‘wereldoorlog in fasen’, zijn wij geroepen om beslissende

Ong. 50 van de 80 deelnemers aan de Conferentie (Rome, april 2016)

actie te ondernemen, hiertoe op te roepen, te bidden en te onderwijzen. Met onze gemeenschappen en organisaties kijken wij er naar uit om samen met de Heilige Stoel en de wereldwijde Kerk verder te werken om de Evangelische Geweldloosheid te bevorderen.

Vervolg

Voortbouwend op de Conferentie zijn in december 2016 en april 2017 in Rome, in een kleinere opzet, vervolgbijeenkomsten geweest. Via www.nonviolencejustpeace.net kan men op de hoogte blijven van de activiteiten en het uitgebrachte materiaal met betrekking tot dit mondiaal gerichte initiatief.

***Bron: ‘An Appeal to the Catholic Church to re-commit to the centrality of Gospel nonviolence’.* (Voor de volledige tekst in het Nederlands zie: www.samenvoorvrede.nl)

Vertegenwoordigers van ‘Pace e Bene / Campaign Nonviolence’ (‘Vrede en Alle Goeds / Geweldloze Campagne’) zijn eveneens nauw betrokken bij dit initiatief. Zie: www.paceebene.org

“Actieve Geweldloosheid: een weg om aan duurzame vrede te bouwen in Zuid-Soedan”

Een boodschap met deze titel vormde de afsluiting van een 5-daagse bijeenkomst over ‘Toegewijd Leven’ in het Good Shepherd Peace Centre* (Goede Herder Vredescentrum) in Kit [nabij de hoofdstad Juba (‘Djoeba’)] in het zuiden van Zuid-Soedan, van 24-29 april 2017. (Zie foto.)

*‘Peace to all peoples tongues and nations’
‘Vrede aan alle tongen van mensen en landen’*

In dit sinds 2011 onafhankelijke land (12 miljoen inwoners; 61% christelijk / 6 % islamitisch / 33% lokale Afrikaanse godsdiensten) woedt op dit moment een vreselijke burgeroorlog waardoor een kwart van de bevolking op de vlucht is en meer dan de helft voedselhulp nodig heeft.

Mishandeling, aanranding, moord, plundering, uithongering en brandstichting vindt massaal plaats.

Mishandeling, aanranding, moord, plundering, uithongering en brandstichting vindt massaal plaats.

Van de 49 religieuze congregaties, die in de 7 bisdommen van Zuid-Soedan actief zijn, waren er 25 op de bijeenkomst vertegenwoordigd. Speciale aandacht werd geschonken aan Zuster Veronika Rackova, een 58-jarige missiezuster, en arts, uit Slowakije die op 16 mei door soldaten werd doodgeschoten toen ze, een ambulance besturend, met een aanstaande moeder op weg was naar een ziekenhuis.

De Wereld Vrede Dag-boodschap van Paus Franciscus (1 jan.2017) over actieve geweldloosheid gaf de deelnemers aan de bijeenkomst veel steun. “We hebben gekeken naar het woord van God en naar de leer van de Kerk. Beide stralen licht en hoop uit voor Zuid-Soedan. We hebben gezien dat geweldloosheid in het hart van het Evangelie zit en dat Jezus van Nazareth zelf in een gewelddadige tijd leefde, maar zijn boodschap biedt een radicale positieve benadering. (...) We hebben echter ook begrepen dat geweldloosheid zelf-opoffering met zich meebrengt en zijn ervan overtuigd dat actieve geweldloosheid een goede weg is om tot een rechtvaardige en duurzame vrede in Zuid-Soedan te komen. Daarom bevestigen we opnieuw onze overtuiging alles in het werk te stellen om aan vrede te bouwen door actieve en creatieve geweldloosheid,” aldus enkele zinnen uit de slotverklaring. (**Het Good Shepherd Peace Centre*, geopend op 15 okt.2016, zet zich in voor traumaverwerking, programma's voor vredesopbouw en andere humanitaire en spirituele activiteiten. Zie ook zoeknaam: Good Shepherd Peace Centre.)

Bron: www.nonviolencejustpeace.net.

MAAK VRIENDEN

Op 14 juni werd in Londen een korte video gepresenteerd waarin 14 vooraanstaande geestelijk leid.st.ers oproepen om positief te staan ten opzichte van mensen uit andere geloofsgemeenschappen.

“Ons advies is: maak vrienden onder volgers van alle godsdiensten,” zegt de Iraakse ayatollah Sayyid Fadhel Al-Milana. “We worden geroepen om elkaar diep in de ogen te kijken en zo de schoonheid van God in elk mens te zien,” stelt de patriarch Bartholomeus van de Oosters-Orthodoxe Kerk. En de Tibetaanse Boeddhist Lama Khandro Rinpoche zei: “Ik houd het heel simpel: het lijkt me dat het tijd wordt om minder te praten en meer te luisteren.”

Tevens werd een recente wereldwijde studie door Motivaction gepresenteerd waaruit blijkt dat het merendeel van de aanhangers van ieder geloof openstaan voor mensen met een andere overtuiging. Het initiatief tot de videoboodschap van 3 minuten (inmiddels in 16 talen beschikbaar) werd twee jaar geleden genomen door Mark Woerde van een Amsterdams reclamebureau. Het aan UNESCO verbonden Elijah Interfaith Institute* uit Jeruzalem zorgde voor de organisatie en stelt toolkits (digitale hulpmiddelen) beschikbaar voor wie vriendschappen wil aangaan met andersgelovigen. (Zie: www.elijah-interfaith.org) Via computer-zoeknaam ‘make friends video statements’ is o.a. ook de Nederlandse versie te zien. (Bron: o.a. Trouw, 14 juni 2017.)

*Elijah Interfaith Institute

Dit Instituut werd opgericht tijdens de eerste ontmoeting van een groot aantal religieuze leiders in Sevilla (Spanje) in 2003 en werd daarna gevestigd in Jeruzalem. Inmiddels zijn er 7 bijeenkomsten van de ‘Elijah Raad van Religieuze Wereldleiders’ geweest, waarbij ongeveer 70 leiders vanuit diverse stromingen binnen o.a. Boeddhisme, Christendom, Hindoeïsme, Islam, Jodendom betrokken zijn. De ‘Elijah Raad’ biedt hen de mogelijkheid voor gesprek en overleg met betrekking tot problemen die in de wereld spelen.

Bijeenkomst van de ‘Elijah Raad van Religieuze Wereldleiders’

Ook is er de ‘Elijah Interreligieuze Academie’ die uitwisselings- en studieprojecten organiseert. (Zie website hierboven.)